

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugos-
lavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240—
za pol leta 120—
za četrt leta 60—
za en mesec 20—
Za inostranstvo celoletno K 420—
Sobotna izdaja: —
za celo leto K 40—
za inostranstvo 50—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petlitrata (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 8—
poslana itd. . . po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izvenredni
paznodelski in dneva po praz-
niku ob 8. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nevrnjeni pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 25.511, bohn.-horo. 7563.

Kdo hujska?

Belgrad, 25. febr.

V širokih masah naroda ni razpoloženja za kulturni boj. One imajo sedaj popolnoma druge težnje, kakor boriti proti se proti veri in cerkvi. Le sili ljudje hočejo imeti tudi v sedanjih časih svoj šport, da bi odvrnili pozornost sveta od sebe in svojih pristašev. Za to je tudi popolnoma razumljivo, da vsi kulturnobojni predlogi za ustavotvorni odbor prihajajo iz kuhinje varuhov kapitala in kapitalističnega socialnega reda.

Zadnje čase pride vsak dan ali iz demokratske ali njej sorodne zemljeradniške stranke kak kulturnobojni predlog. To je ena klika, ki pripravljata take predloge in jih brani. Šef te klike je Svetozar Pribičević, ki ima ambicijo, da postane vsaj srbski Cambon, ker ni mogel biti Gambetta. Okoli njega se zbirajo od Slovencev dr. Žerjav in samostojneža dr. Vošnjak in Pucelj, od Hrvatov dr. Tomljenović in Demetrovič, vsi polni strasti proti vsaki cerkvi in veri, a prazni vsake modrosti in državniške preudarjenosti. Priprava pa jim posoja zemljeradniški poslanec Avramović, ki prinaša predloge slovenskih samostojnežev in jih priporoča, a se sicer jezi nad njimi, češ sami se ne upajo na sveto, ampak se držijo le potuhnjenosti v ozadju. Na podlagi naših informacij lahko konstatiramo, da so vsi kulturnobojni predlogi, ki so jih različni ljudje stavili v ustavnem odboru, prišli iz kuhinje samostojnežev in demokratov.

Danes so napravili samostojneži in demokrate naskok na privatne šole, kakor jih imajo pri nas večinoma ženske kongregacije. Vošnjak, Žerjav in Pribičević so agitirali okrog kakor da bi šlo za biti ali ne biti naše države. Ako bi framasoni ustanavljali šole, bilo bi tem ljudem vse dobro, a da so tako požrtvovalno le verske kongregacije, to jim je trn v peti. Le s težavo se je njihovemu predlogu odbila vsaj najnevarnejša ostrina.

Kak namen ima to vedno izzivanje verskega boja v naši državi? Kaj imajo n. pr. samostojneži od tega, ako po njihovem predlogu katoliški škofje, duhovniki in verniki ne smejo neposredno niti pisмено občeati s sv. Očetom, ampak samo preko Belgrada; kaj imajo od tega, da se špijonirajo cerkvene pridige, da-li ni v njih kaka strankarskopolitična zadeva; kaj imajo od tega, da se zapro vse verske šole? Vsega tega ne zahtevajo mase njihovih volilcev, one zahtevajo le kruha, soli, petroleja, obuvala, obleke, ne pa kulturnega boja. To zahtevalo le njihovi voditelji, ki so se pritepli iz demokratskega tabora v vrste kmetov kakor volkovi med ovce, da bi odvrnili jezo od velekapitala in njegovih hlapcev ter od borbe za avtonomijo slovenskega naroda.

Poučimo narod, da samostojneži in demokrate ob najneugodnejšem času izživajo verski boj, samo da bi zaščitili neprijatelje kmetov in slovenskega naroda.

Za versko šolo v Prusiji.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Monakovo, 24. febr. 1921.

O volitvah za pruski deželni zbor ne bom govoril s političnega, temveč iz cerkvenega vidika. Ne bom dokazoval, kako sta politika in religija medsebojno odvisni, kakor tudi ne bom navajal dokazov za to, da so zakoni morale v krščanski državi utemeljeni v veri in da je ta morala odločilnega vpliva na človeška dejanja, bodisi v javnem, bodisi v zasebnem življenju. O tem se — vsaj pri nas — nič več ne debata, kajti vsi objektivni inteligentni krogi uvidevajo to neločljivo medsebojno razmerje. Radi tega se tudi ni nihče razburjal, niti socialdemokrati, ki so za časa volilnega boja javno izstopili vsi škofje in izdali voljno spomenico, kjer pravijo: »Sklepi novega deželnega zbora bodo imeli lahko naidelkosežnejše posledice za obstoj in uredbo naše države, za mir in svobodo naše Cerkev in za ohranitev konfesionalnih šol. Mi smatramo radi tega za sveto dolžnost, da vas kot vaši dušni pastirji spomnimo, da se zavedate važnih dolžnosti kot državljani in kot verniki. Vsi katoliški moje in katol. žene morate izvršiti svojo volilno dolžnost. Ne pozabite, da ste v slučaju, če tega ne storite, soodgovorni za nepovoljni izid volitev in iz tega izhajajoče slabe posledice. Oddajte svoje glasove le takim zastopnikom in zastopnicam, za katere ste prepričani, da bodo stavili vse svoje moči v obrambo vere in pravice, ter se z vsemi silami borili proti temu, da bi se zabranil blagodejni vpliv cerkve v državi, šoli in rodbini. Volite tako, da bo ste čisti pred Bogom in svojo vestjo!« Kardinal Bertram pa je poleg tega opomnil svoje vernike, da volijo le one, »ki zvesto in hrabro branijo pravice katoliške cerkve, samo one, ki so za popolno zagotovitev katoliško-verske vzgoje mladine, samo one zastopnike, ki so proti razrednemu boju in sovraštvu in ki zastopajo stališče, da se da socialno življenje spraviti na zdravo podlago le, če se uveljavijo temeljna načela katoliške cerkve...« Danes je nam katolikom predvsem potrebna složnost!

Pruski deželni zbor ima namreč v bližnji bodočnosti sklepati o šolskem zakonu za celo državo. Dasi ravno člen 146 ustave ne izključuje popolnoma možnost ustanavljanja konfesionalnih šol, vendar

lahko iz raznih namigavanj zaključimo, da bodo gotovi krogi pri izpreminjanju šolskega zakona nastopili za to, da se dajo odločilne prednosti simultanskim šolam. V teh bi bil veronauk postavljen v isto vrsto z drugimi predmeti. Vpliv krščanskih načel na splošno vzgojo pa bi se popolnoma izločil. Verouk bi potem ne bil več oživljajoči element vsega pouka in vzgojnega dela, nič več duša šole, temveč le predmet, ki bi ga razvoj dogodkov z lahkoto povsem odstranil. Poleg tega bi v simultanskih šolah — torej v šolah, kjer bi bili učenci in učitelji versko različnega mišljenja in kjer je verouk fakultativnega značaja — pogrešali one prisrčne vezi med učenjem verskih nauk in dolžnosti in pa izvrševanjem istih. Samo učenje verskih načel ostane lahko popolnoma brezplodno, če se ne uvajajo ta načela tudi v samo življenje. Kajti ono, kar je otroško srce v uri namenjeni poučevanju veronauka pridobilo, prav lahko zopet zabrisajo, če ne popolnoma naučijo dvomljive opazke veri sovražnih učiteljev drugih predmetov. Radi tega pomenijo te simultanske šole prvi korak do proti-krščanskih šol. V spomenici državnemu zboru so vsi nemški škofje o tem izrekli: »Zahtevamo za katoliške otroke katoliške šole, kjer bodo verni katoliški učitelji in učiteljice v soglasju z roditelji vzgajali njih deca v pravem duhu katoliške vere.« Škofje nadalje pravijo, da so šole samo zavodi, ustanovljeni v pomoč staršem, ki imajo v prvi vrsti pravico odločevati o vzgoji svojih otrok. To pomoč pa morajo staršem nuditi edino le konfesionalne šole, torej šole, v katerih vladajo ista verska načela, kakor v roditeljski hiši. Starši imajo pravico in to v prvi vrsti, da določijo pravec, v katerem naj se vzgajajo njihovi otroci in nobena oblast sveta, niti državna, nima moči jemati jim to pravico. (Isti boj se razvija v severoameriških državah, kjer hočejo protestozidarji proglasiti državno šolo za edino upravičeno in namerjavajo na ta način uničiti konfesionalno šolo.)

Celudi je po weimarski ustavi deželni zbor odzvet direkten vpliv na izvajanje državnega zakona, vendar obstoji možnost indirektnega vpliva. Če bi se na primer deželna zbora dveh največjih zveznih dežel, Bavarske in Pruske, z vso odločnostjo uprta proti temu, da se odpravi konfesionalne šole, bi državni zbor in državna vlada ta protest na vsak način vpoštevali. Radi tega so volitve v pruski deželni zbor tudi imele toliko važnost in je postopanje pruskih škofov ob tej priliki tudi razumljivo.

Kako globoke so zveze med religijo in politiko, nam jasno dokazuje sledeči dogodek. O priliki protestnega shoda v Mona-

kovem proti težkim določbam pariške konference je govoril neki invalid, ki je v izvajanju o nemški edinstvi dejal, da je ta mogoča le tedaj, če bo verno ložim naukom in bo zopet posejalo cerkev. Po govoru pa je množica zapela »Te Deum«, »Veliki Bog mi te slavimo.« Verski duh se mogočno zbujal tudi v Nemčiji, ki potrebuje velikega duhovnega preporoda, narodne edinstvi in koncentracije vseh svojih sil za bodočnost.

Preuredba vseučilišč v Jugoslaviji.

Belgrad, 26. febr. 1921.

V nedeljo, dne 20. februarja se je v Belgradu sestala komisija jugoslovanskih vseučiliških profesorjev za preuredbo vseučilišč in za izenačenje vseučiliškega zakona. V komisiji je bilo 15 profesorjev, in sicer po pet iz Belgrada, Ljubljane in Zagreba. Bogoslovje je imelo samo enega zastopnika, profesorja ljubljanske bogoslovne fakultete. Seje so se vršile od nedelje do sobote, vsak dan dopoldne in popoldne. Belgrajski profesorji so bili jako zadovoljni z resnim in iskrenim razpoloženjem svojih ljubljanskih in zagrebških kolegov; vladala je lepa kolegialnost. Zato so tudi rezultati jako ugodni za vsa tri plemena našega naroda.

Sestavil se je načrt enotnega vseučiliškega zakona. Vse visoke šole bodo kot fakultete pridružene vseučilišču; tako zagrebška tehniška in veterinarska visoka šola, ki je bila doslej ločena. Ljubljansko vseučilišče bo ohranilo 5 fakultet, zagrebško bo imelo 7 in belgrajsko 6 fakultet. Bogoslovni fakulteti se je vključil nekaterim ugovorom skoraj soglasno priznal vseučiliški značaj; značilno je, da so se resni ugovori navajali samo proti pravoslavni, a ne proti katoliški bogoslovni fakulteti. Pravoslavna bogoslovna fakulteta v Belgradu ostane; tako ostaneta tudi katoliški bogoslovni fakulteti v Zagrebu in Ljubljani.

Istovrstne fakultete bodo volile skupne svete, ki bodo zaporedno imeli seje v vseučiliških mestih ter urejevali enotni učni in izpitni red. Vrhovna edinstvena oblast bo rektorsko veče, zbor vseh rektorjev in prorektorjev. Pravna fakulteta v Subotici in filozofska v Skoplju sta sestavni del belgrajske univerze in nista samostojni glede volitve profesorjev.

V petek, dne 25. februarja je vseučiliško komisijo sprejel regent v dvorjenci, ki je trajala 20 minut. Regent se je jako ljubezljivo razgovarjal s profesorji. Profesorju dr. Šišću iz Zagreba je rekel, da ravno sedaj z zanimanjem čita njegovo zgo-

LISTEK.

Fran Radešček:

Preko Albanije.

(D dalje.)

Tako sem prečul vso noč. Večina je smrčala okrog ognjev spanje pravičnih, nekateri pa so se pogovarjali vso noč, hodili sem in tja in kričali nad konji, ki so se grizli med seboj in bili s kopiti. K jutru se je burja vedno huje zaganjala v naše taborišče in napravila še občutnejši mrz. Zato sem vedno bolj pridno prilagel na ogenj in ko ni bilo več drv, sem se preselil k drugemu ognju, skuhal čaj in kmalu je oživel celo taborišče kot v mravljišču.

Čez drn in strn.

Za vrhovi gorā se je začelo svetlikati. V tem pa je že prišlo povelje pripraviti se za odhod. Zvedel sem tudi, da se nahajamo v Han Krezmu, ki šteje kakih šest ali sedem raztresenih koč.

Ko se je do dobra zdanilo, smo se vrnili nazaj po isti poti za kakih deset minut hoda, potem pa smo zavili v gorovje in zapustili tok reke Drima.

Potovanje je bilo zelo oteženo radi hudournikov in gorskih studencev, katere smo morali prebresti, kar pa zaradi deročega toka in kamenja ni bilo tako lahko. Konji so padali in zadrževali hojo. Steza

se je vila mnogokrat okrog prepadov, se spuščala strmo v globel ter se zopet dvigala čez skalnate vrhove valovitega pogorja. Hodili smo brez odmora po deset ur na dan; na najboljšem terenu smo napravili tri kilometre na uro.

Pri arnavski mlinarji.

Ko smo dospeli v neko dolino, po kateri je žuborel gorski potok, smo zavili v skalovje poleg priproste arnavske mlinarje, ki je tiho in mirno sameval v svoji zapuščenosti. Moj tovariš, podnarodnik Ugrin, je iz radovednosti vstopil v mlin. Vrat sploh ni bilo. Stopil sem za njim. Razen kupa koruznice v kotu, ni bilo ničesar med štirimi stenami, ki naj bi predstavljale sobo iznad mlinarje. Na tem kupu koruznice je sedel priklen Arnavt in se razgovarjal z dvema srbskima vojakoma. Srbsčino je še precej dobro lomil. Nekaj časa smo ga poslušali, kako je v svoje pripovedovanje spretno vpletal pristne srbske kletvice. Iz njegovega pripovedovanja sem spoznal, da je bil na delu v Srbiji. Na domu je pustil ženo, dve hčeri in odraslega sina. Ko se je vrnil, je zvedel, da je vsa njegova družina — mriva. Krivico za njihovo smrt je pripisoval srbski vojski in kralju. Vojaki so ga tolažili, češ da to niso storili Srbi in da ima kake krvne sovražnike, ki so se maščevali nad njegovo družino. Toda on je trdil svoje.

Pustili smo ga v njegovem boju in po-

spešili korake za našo kolono, ki se je že precej oddaljila. Vsak izmed nas je čutil, da to ni edini Arnavt, ki izgubo svojcev pripisuje vojski, kateri pripadamo. Prav nikakor čudo bi ne bilo, ko bi se zdajci iz naših hrbtov sprožila puška — maščevanja. Neki moj tovariš, očitno pod vtisom teh misli, je dejal, da bi bilo najbolje pobiti vse Arnavte do poslednjega zaroda, potem pa bi bil mir v Albaniji. Temu sem edini jaz oporekal, ostali pa so molčali.

Pogoji za arnavsko kulturo.

Dan se je že nagibal k svojemu koncu, ko smo se po položni rebri med starimi borovci spuščali v dolino. Ker sem bil med zadnjimi v koloni, sem mogel s hriba, kjer ni drevje zakrivalo vida, pregledati del doline in glavo naše kolone, ko je prebredla v več rokavov razlit potok. Nato je zavila na levo ob vznožju nasprotnega hriba in se izgubljala med drevjem. Ozka in dolga dolina, katero je le tu in tam pokrivala raztrgana plast snega, je bila preprežena z njivami, travniki in vrtovi s sadnim drevjem. Močvirnato, mastno črno zemljo ob vodi, obrobjeni z vrbovino, je bohotno pokrivala visoka, sočna trava. Človek bi skoraj ne verjel, da se nahajamo v alban-skem gorovju med divjnimi Arnavti. Njihova nesreča je le v tem, da so njihovi prirodno bogati predeli premalo obljubljeni. Prave vasi so zelo redko raztresene in se ne razlikujejo dosti od vasi v Srbiji. Ko bi

arnavtske vasi bile bližje ena drugi in vezane med seboj s cestami in drugimi prometnimi sredstvi, sem prepričan, da bi izginili v gorovju posamični »gradiči«, ki so res prave razbojniške jame in šolstvo in cerkev bi v razmeroma kratkem času v tem prirodno nadarjenem narodu ustvarili novo čvrsto posojanko kulture in civilizacije. Oni, ki ne verjamejo v moč kulture, poslansva katoliške vere, naj pridejo in proučujejo albanske razmere. Povsod, kamor je prodrla božja beseda katoliškega duhovnika, je arnavsko ljudstvo na višji stopinji kulture, mirno in delavno.

Oziri do Albancev.

Vas — ali točneje povedano — naselbina, kamor smo bili namenjeni, je stela vsega nekaj koč z gospodarskimi poselji. Vtaborili smo se v vasi ob vznožju položne rebri in na velikem sadnem vrtnu po izgledu razmeroma imovitega mohamedanca. Na razsežnem dvorišču se je zbralo nekoliko arnavskih možakarjev v svoji izraziti narodni noši in se razgovarjalo potem tolmača z našim generalom in njegovimi častniki. Kmalu na to je izšlo povelje, da pod smrtno kaznijo ne sme noben vojak nadlegovati domačinov, niti preseliti praga njihovih koč, škodo se ne sme delati, nič do se ne sme dotakniti niti enega peresca tobaka, niti slame ali krme, ognji morajo biti dovoljno oddaljeni od poslopj, drva pa je treba prinašati iz gozda.

dovino Hrvatov. Zastopnika ljubljanske bogoslovne fakultete je jako prijazno nagovoril, zanimal se je za njegove znanstvene spise in omenil, da pozna njegov spis o pravoslavju.

V soboto, dne 26. februarja bo komisija dovršila svoje delo. Načrt zakona se bo poslal poedinim vseučiliščem v izjavo, ter se potem predloži vladi. Poedine fakultete bodo morale v kratkem sporazumno sestaviti učni in izpitni red. Fakultetam je zagotovljena velika znanstvena avtonomija. Edinstvena organizacija ne bo kršila avtonomije fakultet in poedinih vseučilišč. Ako bo ti načrti dobili značaj formalnega zakona, potem bodo pa gotovo pospeševali napredek znanosti ter razvoj kulturnega in narodnega edinstva.

Verski pojavi.

»Lidove Noviny« poročajo iz Rusije: »V Petrogradu, zlasti pa v Moskvi, je mogoče opaziti močno versko gibanje. Novi duhovniki so vstali, novi apostoli iz moči žive vere in iz moči verskega prepričanja. Boj med boljševiki in verstvom je končal z zmago vere: z jasno, gotovo, očitveno zmago vere. Boljševiki se verstva nič več ne dotikajo. Da, še več, vedno bolj pogosto se dajo peljati komunisti v cerkev k poroki, v smrtni uri kličejo duhovna, otroke nosijo h krstu. Bolnišnice rdeče armade so posvečene. Na zahtevo vojakov se vrše službe božje. Razpeloženja iz let 1918 in 1919 ni več. Pravoslavna cerkev je zmagała v nekrvavem boju nad boljševizmom. Žida se nova pravoslavna cerkev. Bolj krščanska, bolj svobodna. Revolucija je prinesla pravoslavni cerkvi sprva strašno mučeništvo, potem pa svobodo.«

Gibanje v smislu poglobitve v verskem duhu tudi na zapadu čedalje bolj narašča. V prvi vrsti se okrepila katoličanstvo. To se je opazilo zlasti te dni v Parizu, kjer se je 22. t. m. zaključil dijecezanški kongres pod predsedstvom kardinala Dubois. 5000 katoličanov je napolnilo zadnji dan velikansko dvorano v aveniji Wagram. Govoril je odlični laik de Las Cases, ki je poudaril, da je zdaj prišel čas, da se cerkev in država pomirita. Na zborovanju je bil navzoč tudi maršal Castelnau, ki so ga navzoči navdušeno pozdravljali. De Las Cases je, končujoč svoj govor, dejal, da je naloga katoličanov v Franciji, prenoviti družino, socialno in gospodarsko življenje. Velikastni zbor se je razšel po petju »Credo«.

Kakor vedno v časih oživljenja verskega življenja, se pojavljajo tudi številne sekte, mistične struje in podobni pojavi. Tisti, ki še niso našli pot nazaj v katoličanstvo, se oprijemajo rajnih tajnostnih nauk. Zlasti se razširja vera v posmrtnih duhovih, neke nove vrste spiritizem, vera v predeksistenco duš, v bližnji konec sveta, itd. Nedavno je ravno v Parizu nastopila neka dama s takim predavanjem celo v akademiji moralnih nauk.

Značilno je, da tudi na Japonskem med pogani cvete novoverstvo. Zelo se je razširila tam sekta »Omoto-Kyo«, ki pohaja od neke »proročice« O Nao Baasan, ki je umrla 1918 leta in zapustila mnogo spisov. Razen mnogih čisto poganskih elementov nahajamo v tej sekti nekatere bolj zanimive stvari z zdravim jedrom. Tako n. pr. uči, da današnja kultura, naslonjena na egoizem, mora izginiti in da morajo nad Japonsko zopet zavladati bogovi. Reforme, ki se uvajajo, so le zunanje; treba reforme src in življenja. Nova sekta je proti zasebni lasti in uči komunizem ljubezni.

UPORI NA RUSKEM.

LDU Varšava, 28. februarja. Brezlič. Uporni mornarji v Kronstadtu so ustrelili tri sovjetske poverjenike. Brzojavni urad v Petrogradu je bil razstreljen.

LDU Moskva, 28. febr. (Brezlično) »Pravda« javlja, da je vlada prišla na sled protiboljševiški dijaški zaroti. V Harkovu, Kijevu, Moskvi in Petrogradu je bilo aretiranih 214 dijakov.

LDU Moskva, 28. febr. (Brezlično) Francosko brodovje v Črnem morju je podpiralo georgijsko vladu pri zatritju upornikov s tem, da je obstreljevalo obal. Moskovsko časopisje poudarja, da je uporniško gibanje posledica strahovite bede, ki jo trpi delovno ljudstvo v Georgiji.

NEMSKI PROTIPREDLOGI.

LDU London, 28. febr. (Brezlično) Kakor se poroča, so nemški protipredlogi v osnovitvenem vprašanju nastopni: Plačilo 750 milijonov funtov šterlingov v treh letih. Dvanajst odstotno pristojbino na izvoz Nemci odklanjajo, nasprotno pa dovoljujejo udeležbo na dobičku nemške industrije.

OTROŠKA BEDA V SREDNJI EVROPI.

LDU Bruselj, 28. februarja. (Brezlič.) List »Le Peuple« priobčuje statistiko otroške bede v Srednji Evropi. V Nemčiji je milijon otrok bolnih, v Avstriji je umrlo od gladi 700.000 otrok, na Madžarskem je od 100.000 v prejšnjem letu rojenih otrok 45.000 bolnih in na Poljskem strda milijon otrok v pravem pomenu besede.

REPRESTILJE PROTI NEMČIJI.

LDU Pariz, 27. febr. (DunkU) Poseben poročevalec Agence Havas javlja iz Londona: Prvi sestanek med zavezniki in Nemci bo najbrže v torek zvečer. Lloyd George in Briand sta že danes razpravljala o vojaških in gospodarskih represalijah, ki bi se uveljavile, če bi se Nemci branili. Trenotno naziranje govori za gospodarske represalije.

NEMCI V ŠPANJIJI.

LDU Barcelona, 27. febr. (Havas.) V neki kavarni predmestja S. Andre je bil ubit član revolucionarne strokovne organizacije. V nekem drugem predmestju je bil ubit še en član omenjene organizacije, dočim so bile štiri osebe ranjene.

DEMONSTRACIJA VOJNIH INVALIDOV V BERLINU.

LDU Berlin, 27. febr. (DunkU) Veleberlinsko okrožje mednarodne zveze vojni invalidov je danes priredilo zborovanje, katerega se je udeležilo nad 12.000 oseb. Po govoru predsednika, ki je govoril o zavlačevanju in omalovaževanju zahtev vojni invalidov, so priredili invalidi demonstracijski obhod. Demonstranti so nosili napise in rdeče zastave z zlato sovjetsko zvezdo. Večkrat so se spopadli z varnostno policijo.

BOJ MED RUSIJO IN GEORGIO.

LDU Pariz, 27. febr. (Havas.) Georgijska delegacija javlja: Delegacija ugotavlja, da je brzajavka iz Carigrada, ki javlja, da so boljševiki zavezali Tiflis, neresnična. Georgijsko glavno mesto še vedno drže georgijske čete. Zavezniške misije smatrajo položaj na ostali fronti za zadovoljiv.

Politične novice.

— Pokrajinska vlada v Sloveniji. Novoimenovani predsednik deželne za Slovenijo, dr. Vilko Baltič, je v soboto prevzel posle predsedništva. Včeraj dopoldne pa posle poverjenitva za notranje zadeve.

— Šolsko vprašanje se je v ustavotvornem odseku rešilo s stališča katoličanstva jako nepovoljno. Verskonravna podlaga poduka ni sprejeta, temveč samo »moralna vzgoja« v smislu državnega edinstva in tolerance, kar bo seveda vladajoči sistem po svoje razlagal. Verskonravna vzgoja v smislu etične vzgoje na temelju pozitivne vere ne bo uravnavala vsega poduka, marveč se omeji na strokovno podučevanje verozakona in to fakultativno, to je, na željo starišev. V praksi bo to izgledalo tako, da bodo imeli državno šolo, ki bo vzgajala čisto v svojem duhu in smeri, verska vzgoja se omeji najbrž na dve uri na teden, staršem bodo skušali dati pravico, da otroka odtegnejo temu poduku, kadarkoli poljubno, če pa doseže otrok starost, ko sme sam odločati o svoji veropripadnosti, pa preide seveda pravica odločati o verskem poduku nanj. To so momenti, ki odločno govorijo zoper fakultativni veropuk, osebno če pomislimo, da se bo vlada protivila na vse načine ustanavljanju zasebnih šol ali jih vsaj ne bo podpirala, zlasti ne ljudskih, ker hoče demokratsko-radikalna večina imeti monopol na ljudsko osnovno vzgojo. Fakultativni veropuk, osebno če pomislimo, da v Belgiji ali Holandiji, kjer je država obvezana za zasebne šole skrbeti kakor za državne, pri nas pa gre fakultativnost le v prid državne šole, ki je glede na podlago pouka v redakciji ustavnega odbora versko indiferentna. K temu pride dejstvo, da demokratskoradikalna večina le zato ni veropoduka popolnoma iz šole izločila, ker hoče tudi nad njim imeti kontrolo. Iz vsega tega sledi, da bo naš klub primoran za stališče katoličanov v šolskem vprašanju prestati še hud boj v plenumu. Ako se ne doseže popolna svoboda pouka, to je možnost ustanavljanja zasebnih šol in njih popolna ravnopravnost, pač ne bo mogoče vztrajati na fakultativnosti veropoduka, ampak zahtevati njega obveznost za ljudsko in srednjo šolo — če ne, bodo interesi katoliškega prebivalstva bistveno oškodovani, pa tudi interesi države, ki bo trpela veliko škodo, če se poučevanje v verskih moralnih resnicah prepušči samovolji poposameznikov. Za stariše v katoliški veri krščenih otrok poduk v verskonravnih resnicah ni samo pravica, ki jo morajo od države zahtevati, marveč tudi dolžnost, od katere jih nič ne more odvezati, pa tudi ne njihova namišljena »brezkonfesionalnost«. Morala na brezverstveni podlagi pa ni nobeno nadomestilo za veropoduk, nasprotno rodi žalostne socialne sadove, o čemer se bomo še prepričali, ako se ustavni načrt naše demokratske vlade res izvede. Sicer pa je za naše stališče v tem vprašanju merodajna Cerkev.

— Zasebne šole. Pribečević bi rad vse zasebne šole uničil a pri tem posebno meri proti katoliškim šolam. Na Francoskem gotovo niso nazadnjaške, a zasebne katoliške šole so popolnoma svobodne. Nikomur ne pride na misel, da bi jih država morala preganjati. Dne 19. februarja je francoski parlament razpravljal o predlogu, da bi država zasebne katoliške šole podpirala, kakor jih podpira Belgija. Predlog je sicer propadel, a vendar je

zanj glasovalo 226 poslancev, med temi mnogo svobodomiselnih, proti je glasovalo 371 poslancev. Jugoslavija hoče biti napredna in svobodna država in bi tudi lahko bila, ako bi Pribečevića poslala, kamor spada.

— Interpelacija dr. Mehmeda Spaho na g. ministra notranjih zadev. Dne 1. oktobra l. l. sem preko predsedstva začasnega narodnega predstavništva poslal g. ministru interpelacijo sledeče vsebine: »14. septembra 1920 so zasledovali orožniki neke odmetnike v bližini vasi Pesočani v ohridskem okraju. Prišlo je tudi do streljanja med orožniki in odmetniki. V tem boju je bil ubit tudi neki orožnik. Dva dni pozneje je prišel v vas okrajni »pisar« iz Ohrida z orožniki in z oboroženimi pravoslavni kmeti iz okolice in je zahteval na vsako hišo po 10 zlatih turških lir, češ da bo drugače zažgal vse hiše. Preplašeni kmetje so z veliko težavo spravili skupaj po 10 lir, toda okrajni »pisar« s tem ni bil zadovoljen, ampak je zahteval še več. Kmetje so dajali, dokler so imeli kaj denarja, potem pa so okrajni »pisar« in orožniki zažgali vse hiše v vasi; en del prebivalcev je iz strahu pobegnil in le 40 moških in 3 otroci so se ostali, katere so orožniki nato zaprli v džamijo. Ko je bila vas zažgana, se je začelo klanje pred džamijo in jok in stok nesrečnih žrtev. Prvi je prišel na vrsto kmet Destanagu, ki je orožnikom izdal odmetnika. Zaklali so ga med jokom in obupnim krikom ostalih. Za njim je prišel na vrsto hodža Kamil efendi in tako po vrsti do zadnjega otroka. Vse so potem zmetali v jamo pred džamijo, kjer se še danes nahajajo. »Pisar«, orožniki in kmetje, ki so izvršili ta nezasiščen zločin, oropali so potem vso imovino poklanih. — Zglašajoč se nad tem strašnim zločinom, vprašam g. ministra notranjih zadev, kaj je storil, da se zločinci po zakonu kaznujejo in kdaj bodo prenehala tako strašna dejanja v teh krajih? Prosim za pismen odgovor.« — Na to vprašanje sem prejel samo predhodni odgovor, v katerem ste mi, g. minister, obljubili meritorien odgovor, čim prejmete poročilo inspektorja, ki je bil poslan na lice mesta v svrhu ugotovitve dejanskega stanja. Dasi je preteklo od tega časa do razpustitve začasnega narodnega predstavništva skoraj dva meseca, nisem prejel nobenega meritornega odgovora, zato vprašam g. ministra, če je voljan, da mi odgovori na vprašanje od 1. oktobra 1920? — Belgrad, 19. februarja 1921. — Dr. Mehmed Spaho l. r., poslanec.

— Za decentralizacijo uprave se je izrekel tudi italijanski parlament v seji dne 25. t. m. »Sedanja uprava ne odgovarja več gospodarskim in socialnim potrebam naroda. Zato je potrebna široka decentralizacija uprave.« Tako poslanec Tangorra. Babbio se je izjavil v istem smislu, češ, »treba je vso upravo reformirati tako, da bodo prišle bolj do veljave lokalne edinece.« — V Franciji, Italiji in Nemčiji decentralizujejo, pri nas, ki smo bolj moderni, pa centralizujemo. Italijani so na tem, da svojo centralistično upravo reformirajo v avtonomističen smisel, pri nas pa je demokratsko-radikalna večina kopirala laško centralistično upravo...

— Omejitve naseljevanja v Ameriki. Poslanska zbornica v Washingtonu je sprejela po senatu odobreni priselovalni zakon, ki omejuje od 1. aprila dalje za 15 mesecev število inozemcev vseh narodnosti, ki so bile upravičene, naseliti se v Zedinjenih državah, na 3% števila pripadnikov dotične narodnosti, ki je bivala v Zedinjenih državah za ljudskega štetja od 1. 1910.

Dnevne novice.

— Umrl je v Dolenji Vasi pri Cerknici g. Anton Sterlé, oče g. akademičnega slikarja Franca Sterle. N. v m. p.

— Vsem župnim in občinskim uradom! Podporno društvo slepih v Ljubljani naproša uljudno vse župne in občinske urade v Sloveniji, da blagovolijo poslati zapisnik vseh slepih, ki spadajo v njihovo področje. Ta zapisnik naj bi obsegal: Ime in priimek, starost in rojstni kraj, pristojna občina in sedanje bivališče, ali je vojni ali civilni slepi oziroma slepa in v kakih gmotnih razmerah se nahaja. Ker je to za vse slepe velepomembno in izključno njim v korist, da društvo zanje izve in z njimi tako pride v stik, se nadajamo, da p. n. naproseni ustrežejo želji društva in mu po možnosti ugođe. — Podpisano društvo slepih v Ljubljani ima dne 4. aprila t. l. svoj redni občni zbor, zato je uljudno prosi, da bi vsaj do 25. marca t. l. prejelo zgoraj navedene podatke o slepih. Že vnaprej se najiskrenejše zahvaljuje za blago naklonjenost. Za odbor: G. F. Jurásek, t. č. predsednik, Vinko Naglič, t. č. tajnik. Naslov: »Podporno društvo slepih« v Ljubljani, Wolfova ulica 12.

— Novomeška podružnica Slom. zveze Slom. v soboto 5. marca ob 1. uri pop. v Novem mestu v dvorani Rokodel. doma svoje zborovanje s predavanjem o »Gospodinjstvih tečajih«.

— V Ameriko (škofija Cleveland) je odpotaval dne 25. februarja g. Janez Miklavčič,

ki je služboval 16 let kot župnik na Vrhu sv. Treh Kraljev (884 m). Po svoji porivovalnosti in gostoljubnosti je poznan pri vseh izletnikih, ki so pobiteli na Vrh. Odslej bo deloval med slovenskimi naselbinami v Clevelandu.

— Slovensko Planinsko Društvo naznaja, da je razposlalo 1. številko Planinskega Vestnika za leto 1921. vsem članom in naročnikom, ki so pri Osrednjem društvu vpisani, na ogled. Naprošajo se vsi člani, ki ne nameravajo lista naročiti, da blagovolijo poslati številko vrniti. Prošijo setudi vsi tisti člani, ki reflektirajo na Planinski Vestnik in ga še niso prejeli, da blagovolijo poslati svoj natančen naslov na pisarno S. P. D., Ljubljana, Kralja Petra trg št. 2.

— Spominjajmo se naših slepih pri vsaki priliki! »Podpornemu društvu slepih« v Ljubljani so darovali: Knezoškof ljubljanski dr. Ant. Bonaventura Jeglič 1000 K, dr. Ivan Tavčar, župan ljubljanski, 400 K, konzulat Čehoslovaške republike v Ljubljani, 200 K, Sever in komp., trgovina s semeni v Ljubljani, 200 K, Ant. Krisper, kolonijalna trgovina v Ljubljani, 500 K, A. Šarabon, veletrgovina v Ljubljani, 100 K, H. Suttner, veletrgovina z urami v Ljubljani, 20 K, skupaj 2420 K, za kar se društvo najprisrčneje zahvaljuje in prosi sl. občinstvo, da blagovoli v obilnem številu pristopati k našemu društvu. Ustanovni člani plačajo 500 K, podporni pa 20 K. Preplačila se hvaležno sprejmejo. Podporno društvo slepih v Ljubljani na roke predsednika G. F. Jurásek, Wolfova ulica 12.

— Pisateljski honorarji v Srbiji. »Glasnik Srpske Književne Zadruga« v Belgradu poroča, da bo odbor Zadruga plačeval pisateljem tele nagrade: za izvirne stvari po 360—480 din. od pole, za prevode v prozi po 180—240, za prevode v verzih po 240—320 din. — Kakor vidimo, so v Belgradu tudi v tem oziru cene precej višje nego v Sloveniji, čeprav tudi v Belgradu pisatelj ne bo obogatel.

— Požar. Dne 24. febr. t. l. ob pol dveh popoldne je začelo goreti na posestvu minarja Andreja Maleša na Jeranovem (občina Mekinje) p. d. pri Mihovcu. V eni uri je pogorel dvojen kozolec (doplar), hlev, svinjak ter vsa krma in gospodarsko orodje; živino so še v zadnjem trenutku rešili. Tudi zraven stoječi mlin bi bil brez dvoma postal žrtev ognja, da ni bila takoj na mestu požarna bramba iz smodnišnice, ki je z izredno spretnostjo omejila ogenj. Gasilec vsa čast in priznanje! Škodo cenijo na 700.000 kron. Sumijo, da je brzokone zažgala maščevalna roka 25 letnega postopača Janeza Jagodica, katerega so še na dan požara odvedli v zapor. Sploh spadajo take vrste ljudi, ki nočejo nič delati, v prisilno delavnico.

— Nesreča v kamnolomu. V kamnolomu g. Weinbergerja je eksplodiral naboj. Zadet je bil Ivan Oblak v oči in težko ranjen.

— Državna razredna loterija. Tretje zrebanje 7. in 8. marca. Cena za 1/4 srečko 576 K, 1/2 srečke 288 K, 1/4 srečke 144 K, 1/8 srečke 72 K. Naročbe iz cele države naj se naslove na glavno kolekturo: Medjunarodna banka d. d., oddelek za državno klasno loterijo, Zagreb, Nikoličeva ulica 7 in Gajeva ulica 8. 587

Primorske novice.

Proslava aneksijske Trsta in Istre se vrši 23. ali 24. marca t. l. Prisostvovali bodo kralj, kraljica, več članov kraljeve hiše, senatorji in poslanci ter zastopniki zavezniških držav.

Nov atentat na pravice slovanstva v Veneciji Juliji namerava italijanska vlada. Ker je italijanski proporni volivni zakon tak, da bi Slovani povsod prišli do veljave, proučuje zdaj osrednji urad za »odrešene dežele« v Rimu, kako naj bi ta zakon tako predelal, da bi bili tako Slovani v Primorju kakor Nemci v Trentinu kar mogoče bolj oškodovani. Najbrž bodo skuili volivne okraje tako preurediti, da bi lažji element prišel kolikor mogoče bolj do veljave.

Zaradi luke Barč hočejo laški nacionalisti vreči Giolittijevo ministrstvo in upajo, da dosežejo ta svoj namen v odseku za zunanje zadeve, kjer se bo to vprašanje obravnavalo, kadar se grof Sforza vrne iz Londona. Italijanski nacionalisti pravijo, da jih nič ne briga, če se je grof Sforza nasproti jugoslovanskim delegatom v Rapallo osebno obvezal, da Italija to luko pripozna Jugoslaviji, češ, mi ne živimo v absolutistični državi, kjer bi ministri za hrbtom prebivalstva lahko trgovali za Italijanski teritorij, kakor se jim zljubi. Kaj pa mi, ki smo izgubili pol milijona, ne da bi nas naši ministri za to vprašali, gospodje laški nacionalisti?

Fašisti so 13. t. m. napravili izlet v Vrtojbo, vrgli tam bombo, preiskali župnišče in čitalnico, potrgali občinske razglase, žalili župana g. Sauniga in potem sli razsajati še v Šempeter. Tudi so pridno streljali iz revolverjev. Karabinjeri jih pri tem kulturnem delu niso motili. V takih razmerah živimo Primerci pod Italijo.

»Kmetiška in delavska zveza« se je osnovala 20. t. m. za tolminski okraj. Govorili so gg. Abram, Bitežnik in župan Rejec iz Šebrelj. Udeležencev je bilo 450. G.

župnik Abram je predložil 12 resolucij, v katerih se zahteva od vlade, da podpira slovensko kmetijsko enako kakor laško, da nastavlja uradnike, zmožne slovenskega jezika, skrbi za slovensko šolstvo, ne pači krajevnih imen in napravi red v deželi, kjer se pojavljajo fašistične tolpe. Shod je pokazal, da se zavedni Tolmenci od Lahov ne dajo strahovati.

Ljubljanske novice.

Lj Sestanek duhovščine ljubljanskega mesta bo v sredo, 2. marca, ob 5 uri popoldne v posvetovalnici Katoliškega tiskovnega društva. Na dnevnem redu so jako važne zadeve. Poročal bo g. prof. dr. Franc Kulovec.

Lj Vodstvo SLS za Ljubljano ima danes ob 8. uri zvečer v Jugoslav. tiskarni, 1. nadstropje, sejo. Vsi odborniki naj se zanesljivo udeležijo.

Lj Starešinski srbo-hrvatski tečaj se danes ne vrši, ker je več članov zadržanih. Prihodnji tečaj bo v četrtek ob navadni uri.

Lj Osrednji svet družbe sv. Elizabete ima mesečno sejo danes, 1. marca, ob 5 uri popoldne v Alojzijevehi.

Lj Krekova prosveta. Zveza uradnic in trgovskih nastavljenk ima danes ob 7. uri zvečer zanimivo predavanje. Članice, udeležite se ga polnoštevilno in pripeljite še druge seboj! — Odbor.

Lj Prijatelj, kam pa v nedeljo? V Rokodelski dom. Tam priredi »Prosveta frančiškanske župnije« svoj družabni večer. Spored je zelo mnogoličen. Vstopnina 4 K. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Na veselo svidenje! (K)

Lj Prosveta frančiškanske župnije priredi svojim članom in prijateljem zanimivo predavanje, ki se bo vršilo v sredo dne 2. t. m. v dvorani na porti frančiškanskega samostana. Pridite v obilnem številu! Začetek ob 8. uri zvečer.

Lj Slomškova zveza. Podružnica za Ljubljano priredi v soboto predavanje o pomenu narodne vzgoje. Predavatelj tovariš Rudolf Pečjak. K predavanju vabimo tudi tovariše in tovarišice iz bližnje okolice. Predavanje se vrši v Rokodelskem domu, Komenskega ulica.

Lj Predavanja SKSZ v Ljudskem domu se ne bodo več vršila, ker se prostor v druge namene vporablja.

Lj Občni zbor »Slovenskega Rdečega križa« v Ljubljani se vrši dne 2. marca t. l. ob 5. uri popoldne v dvorani Mestnega magistrata v Ljubljani. Dnevni red: Poročilo predsedstva, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, volitev odbora, delovanje Rdečega križa v mirnem času in raznoterosti. — Ker bo ta občni zbor določil smernice bodočemu delovanju Rdečega križa, prosimo, da se tega občnega zbora udeležijo vsi, ki imajo čut do revnega, bednega ljudstva. — Odbor.

Lj Umrli so v Ljubljani: Antonija Popovič, hči vladnega koncipista, 1 dan. — Josipina Skulj, hči gostilničarja in plesnice, 15 let. — Rudolf Babnik, mizarjev sin, 22 dni. — Hubert Galle, grajščak, 54 let. — Pavel Mertelj, bivši hlapec, 73 let. — Marija Lani, bolniška sestra, 28 let. — Anton Siatič, misijonarski brat, 39 let. — Ivan Rajh, ključavničarski vajenec, 17 let. — Ivan Zohar z bratom, dvojčka, 9 ozir. 4 ure. — Fran Pertot, žel. narevident, 45 let. — Fran Strajnar, delavec, 75 let. — Franciška Novak, gošča, 66 let.

Lj Čevlarska zadruga za Ljubljano in okolico in Produktivna zadruga čevljarjev za Ljubljano in okolico. Gospodarske članice na sestanku, ki se bo vršil v nedeljo dne 6. marca 1921 ob 9. uri popoldne v restavraciji Narodnega doma s sledečim dnevnim redom: Poročilo o sejmju, ki se ima vršiti od 6. do 20. avgusta, glede razstav čevlarskih izdelkov in poročilo o naročbi modernih kopitov.

Lj Zadruga mesarjev in prekaževalcev vpisuje svoje vajece vsako sredo od 3. do 4. ure popoldne, Poljanska cesta št. 21. (K)

Lj Okraden trgovec. V soboto popoldne se je tukajšnji trgovec J. Renko v avtomobilu v spremstvu več šoferjev odpeljal po opravkih v Tržič. Seboj je imel 29.600 K jugoslovanskega in 11.000 mark nemškega denarja ter nekaj listin. V neki gostilni je trgovec plačal šoferjem nekaj litrov vina. Ko se je trgovec za hip odstranil, so mu baje njegovi »gostje« vrgli v pi-jajoč omamljivo sredstvo, vsled česar je mož bil takoj omamljen. Med potjo mu je nato izginila denarnica, ki jo je pogrešil takoj v Ljubljani. Stvar je naznanil policiji, ki je zaprla šoferje Keržiča, Martinca in Kordana. Trgovec je dobil nazaj ves denar, izvzemši 6000 K.

Dijaški vestnik.

d t Marija Strniša. Včeraj zjutraj je nebeški Vrtnar presadil v rajske vrte nedolžno cvetko, našo tovarišico Marijo. Pogreb bo danes v torek ob tridesetih 16. uri iz hiše žalosti, Stari trg št. 11a na okoliščini k sv. Križu. Tovarišice! »Zvezda« se ga udeleži korporativno. — K. S. t. č. predsednica.

d t Danica. Danes, dne 1. t. m., se vrši ob 8. uri zvečer v dvorani Akadem-skega doma 2. izredni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Sprejem novih članov. 2. Razgovor. Vsi tovariši Daničarji in

Zarjani, pridite gotovo! Gg. starešine naj-vljudneje vabljeno! — Odbor.

d Dramatični odsek »Zvezda« ima danes ob 19. uri v sobi S. D. Z. zanimivo predavanje. — Vodja.

d Osrednji odbor S. D. Z. ima jutri po kongregacijskem sestanku v sobi »Zarjec« važ-no sejo. — Predsednik.

Orlovski vestnik.

Seja predsedstva in vaditeljskega zbora Orliške zveze se vrši v četrtek, t. j. dne 3. marca točno ob 4. uri popoldne v Jugoslovanski tiskarni, 1. nadst. — Podpredsednica. (K)

Govorniški tečaj danes dne 1. marca 1921 odpade. Prihodnja ura bo v ponedeljek dne 7. t. m. točno ob pol 8. uri v Jugoslovanski tiskarni, 1. Vsak udeleženec naj prinese seboj izdelano predavanje.

Šentjakovski Orel ima danes ob pol 8. uri zvečer redni fantovski večer v društvenih prostorih. Zeli se polnoštevilna udeležba. (K)

Najnovejša poročila.

SEJA USTAVNEGA ODBORA.

Belgrad, 28. februarja. (Izvir.) Na današnji seji ustavnega odbora, ki jo je otvoril predsednik dr. Ninčić ob 9. uri popoldne, so pričeli razpravljati o členu 30, ki govori o odgovornosti ministrov. Gjonović zahteva, da so ministri odgovorni tudi za vsa zasebna dejanja vladarja. Dr. Pavičić predlaga, naj bo za vladarjeva dejanja za čas vojske odgovoren načelnik generalnega štaba. Radikalec Ljuba Jovanović se pridruži temu predlogu. Člen 30 je bil na to sprejet. — Prešli so na člen 31, ki govori o polnoletnosti vladarja. Social. Drvac predlaga, naj se določi za polnoletnost mesto 18 let 21 let. — Člen se sprejme. — Razpravljati se je pričelo o členu 32, ki govori o nasledstvu. Po daljši debati je bila sprejeta vladna stilizacija člena. Člena 34 in 35 sta bila sprejeta brez debate. Pri členu 36, ki govori o državnih upraviteljih začasa odsotnosti ali nesposobnosti kralja, se je vnela daljša debata, končno je bil ta člen z malimi spremembami sprejet. Sprejel se je tudi člen 37. Nato se je pričela razpravljati o dvodomskem sistemu. Prvi je govoril poslanec Sušnik, ki je v daljšem govoru obrazložil stališče Jugoslovanskega kluba. Prihodnja seja bo jutri.

PRED ODLOČITVJO MUSLIMANOV.

Belgrad, 28. februarja. (Izvirno) Stališče muslimanskega kluba je še vedno nejasno. Mlajši elementi zahtevajo, da naj klub ostane na stališču avtonomije. Korkutov članek v sarajevski »Pravdi«, ki se izjavlja za vstop v vladu in napada Hrvate, skoro vsi člani muslimanskega kluba obsojajo. Za danes napovedana plenarna seja je odložena na jutri, ker še niso vsi poslanci dospeli v Belgrad. Jugoslovanska muslimanska organizacija v Sarajevu je dala klubu svobodne roke, a za sklep je pa treba dvotretjinske večine. Zato vlada splošno zanimanje, za kakšno politiko se bo klub odločil.

ZLORABA V MINISTRSTVU PREHRANE.

Belgrad, 28. febr. (Izvir.) Včerajšnji ministrski svet je razpravljal o likvidaciji ministrstva za prehrano. Pri tej priliki so prišli na sled mnogim zlorabam z oljem, bencinom itd.

NOVI UVOZNI TARIFI.

Belgrad, 28. febr. (Izvir.) Načrt novih uvoznih tarifov je urejen. Sedaj ga pretresa še gospodarsko-finančni odbor ministrskega sveta. Vnovih tarifnih odpade carinan a papir.

ODPUŠČANJE URADNIKOV.

Belgrad, 28. t. m. (Izvir.) V raznih uradih so pričeli odpuščati uradnike. Uprava državnih monopolov je že odpustila 400 uradnikov, ki so bili odveč ali brez posla.

PREBIVALSTVO ZAGREBA.

LDU Zagreb, 28. febr. (ZNU) Po dosedanem izidu ljudskega štetja ima mesto Zagreb 108.338 na dan popisa, t. j. dne 31. januarja prisotnih prebivalcev. Med temi je 5416 vojakov, nastanjenih v vojašnici in drugih vojaških zgradbah. Začasno odsotnih oseb so našli 1790 (1197 moških in 593 žensk), ki stalno prebivajo v Zagrebu.

POBOJI V ITALIJI.

LDU Florenca, 28. febr. (Stefani.) — »Zveza liberalne mladine« je po svečanem blagoslovljenju društvene zastave priredila obhod po mestu. Udeležence so napadli komunisti; dve osebi sta ubiti, več pa jih je ranjenih. Popoldne so fašisti vdrli k seji zveze kavarnskih natakarejev in proletarske lige; pri tem je bil ubit en socialistični agitator. Nameščenci cestne železnice v Florenci so v znak protesta pričeli stavkati. Policija je več ljudi zaprla.

USMRTITVE NA IRSEM.

LDU Dublin, 28. febr. (Reuter.) Jutri zjutraj bodo v Corku usmrtili šest sinfajnovcev zaradi veleizdaje.

ŠTRAJK TSIKARNISKIH NAMEŠČEN-CEV V BUDIMPEŠTI.

LDU Budimpešta, 28. febr. (MKU) — V Budimpešti so pričeli stavkati nameščenci v tiskarnah. Sinoči so stavci poslali lastnikom tiskarn ultimatum, v katerem za-

htevajo, naj se jim povišajo plače za 55 do 75%. Delodajalci so se posvetovali danes popoldne, vendar pa stavci niso čakali in že preje pričeli stavkati. Listi danes niso izšli.

BORZA.

LDU Zagreb, 28. febr. (ZNU) Devize: Berlin 237—239, Italija 546—547.50, London 580—585, Newyork kabel 148.50—0, ček 147.50—148, Pariz 1075—1080, Praga 187.50—188, Švica 2450—2525, Dunaj 20.85—20.90. Valute: Ameriški dolarji 145.50—146, avstrijske krone 21—24, carski rublji 0—70, 20kronski zlatniki 488 do 490, angleški funti 550—0, napoleonidori 490—492, nemške marke 233—238, italijanske lire 533—539.

V delu rešitev in zmaga.

Delo je trud in napor, ki se mu vsa naša narava upira. Treba je nujnih razlogov, ki nas nagnejo, da premagamo odpor v sebi in delamo. Ti razlogi morejo biti nižje ali višje vrste: samohrana, dobiček, častihlepe, skrb za svoje ali ljubezen do stvari same, do ustvarjanja. Kdor ne najde v sebi nobenega teh razlogov, tisti gotovo ne dela. Lenuhov je vedno nekaj v vseh slojih, a razen teh posameznikov, ki so izjeme v svoji okolici in izročeni zaničevanju in pomanjkanju, imamo pa tudi cele sloje lenuhov. To so sloji, ki žive od dela drugih. Brez dela namreč nihče živi ne more in kdor ne dela sam, morajo zanj delati drugi. Takih slojev, pa tudi narodov je bilo vedno na svetu. Navedimo za primer le Grke in Rimljane, Hune in Turke, v nam najbližji zgodovini pa plemstvo in danes kapitalistično meščanstvo.

Vsak narod in vsak sloj, ki se je enkrat povzpela na hrbet drugih, se je z vsami silami skušal obdržati v svojem mehkelem sedelu in se obupno branil, da bi vajeti in bič zamegnjal z ojnici. Zamišljali so nauke in postavili v svoj prid in se obdajali z brahijalno silo: z vojaštvom in birištvom, da so mogli strahovati upirajoče se podjarmljene narode ali tlačane. Na ta način so se okrunjali v sedlu daljšo ali krajšo dobo, nekateri cele vekove. Toda prej ali slej je vsakega izmed njih zadela usoda: propadali so drug za drugim in morali dati mesta delavnim narodom oziroma slojem.

Kakor je bilo v prvotnem raju človeku namenjeno lahko, prijetno življenje brez naporenega mučnega dela in je stvarnik Adamu šele kot kazen za greh napovedal: »V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh« — tako je vsedobri Bog v to kazen položil tudi svoj blagoslov. Delo daje človeku poboljšico za odplačani dolg, delo mu bistri duha in uri roke, delo ga napravi stvarnika in stvarstvu, vladarja narave, delo ga ohranja zdravega na duši in na telesu. Vsega tega lenuh nima, zato brezpogojno propade prej ali slej. Tako nas uči vera, tako zgodovina, tako vsakdanja izkušnja.

V tem je velika tolažba in up za delavne sloje in narode tudi v današnjih dneh. Kakoršakoli je zaenkrat premoč tistih, ki jahajo na naših hrbtih — v delu imamo neprevarljivo jamstvo, da bomo končno ostali zmagovalci mi, ki delamo. Zato kvišku sredi in naj ne bo nikogar med nami, ki bi preklinjal usodo, ker ga je postavila med delavce — bodisi že duševne ali telesne, najsi že gre za sloj ali plemo — marveč blagoslovja naj jo. Saj ima ravno v delu poročstvo svojega bodočega poveljnika, svoje zmage nad sedanjimi tirani.

Ce je pa delo tako velika reč — ali ga ne bomo ljubili in čislali? Ali se ne bo vsak izmed nas z veseljem oklepal dela in ga vršil ne nevoljno in površno, ampak voljno in zvesto? Gmotno plačilo pri tem je postranskega pomena — delo samo je sebe vredno, ako je namreč sploh koristno. Če ima pri tem morda moj tlačitelj večji dobiček, nego bi mu ga hotel privoščiti — nič zato; od dobro opravljenega dela imam vedno jaz sam največjo korist, čeprav ne takoj v prijemljivi, gmotni obliki.

S tem pa seveda še dolgo ni rečeno, da se delavni človek, sloj ali narod ne sme potezati za izboljšanje svojega položaja, marveč bi moral mirno čakati, da njegov izkoriščevalec polagoma sam od sebe propade, takorekoč živ segnje. Nikakor ne! Ampak mi moramo tistim, ki jih nosimo na svojih hrbtih, to ježo pošteno zaračunati, zahtevati izboljšanje plač in delavnih razmer vobče ter jih neprestano opominjati, da jezdiijo svojem grobu nasproti. Temu grobu se bližajo tem hitreje, in ta grob bo zanje tem strašnejši, čimbolj nas sedaj naganjajo, čimbolj rabijo svoj bič... Da je v tem boju za izboljšanje položaja delavskih slojev dovoljeno tudi začasno brezdelje — štrajk ali pasivna rezistenca, je ob sebi umljivo.

Ako je torej danes meščanski kapitalizem — in vse, kar je z njim v zvezi — prevladovalce ne samo v naši državi, ampak tako prilično po vsem svetu, ne smemo obupavati nad našo delavsko stvarjo. Ta je prava in zdrava in pod odoje snega, ki ga je pravkar nasula nanjo kapitalistična vihra, varno kljuje. Ko pride spomlad in se pod toplim solncem stopi sneg, bo naša stvar zopet zazelenela, šinila kvišku in dozorela za žetev. To je tako gotovo, kakor gotovo je Bog človekovo življenje postavil na temelj dela. Treba je samo, da mi ostanemo zvesti prvič delu samemu, da

delo ljubimo in cenimo, ne toliko zaradi gmotnih koristi, ki nam jih donaja, marveč predvsem zaradi njegove notranje vrednosti. Drugič pa moramo ostati zvesti svoji krščanski delavski stvari. Pod različnimi prapori se zbirajo vojniki za zmago dela nad lenuštvom, toda gotovo je, da le en prapor kaže v pravo smer in vodi do srečne, sadupolne zmage: krščanski prapor. Pod tem praporom najde priznanje in čast vsak pošten delavec neglede na njegovo stanovsko suknjo pod njim ima biti vsak deležen vseh blagodat na delu osnovnega pravičnega družabnega reda. Naša pot morda ne vodi tako hitro do zmage, toda gotovo, varno in brez krvavih žrtev, ki zmago le omadežujejo in jo obtežijo s krivdo.

Zato je modro tisto delavstvo, ki sledi krščanskemu delavskemu praporu. Modri — v svoj lastni prid — pa tudi tisti izmed jahajočih, ki se temu praporu radovoljno umikajo.

Prosveta.

pr Finžgarjeva pidesetletnica se je praznovala v narodnem gledališču v soboto, dne 26. t. m. z vpriporitvijo njegove nove drame »Razvalina življenja«. Dramsko gledališče je bilo veliko premajhno, da bi bili mogli dobiti vsi Finžgarjevi častilci ta večer prostora. Občinstvo je priredilo avtorju po prvem in drugem dejanju prisrčne ovacije, g. Danilo pa mu je izročil lep la-vorov venec. Gotovo pa je, da iz vsake druge Finžgarjeve drame zveni več akordov ubranih za slavnostno razpoloženje, kakor ravno iz tega zadnjega dela; to je drama, ki s težo lega v dušo, ki je vsa iz tal in ostaja pri tleh; vsaka zanešenost ji je tuja. Povrhu pa je vpriporitev kakšnega Finžgarjevega dela pri nas največja težava iz raz-loga, ki je drugje lahkota: živ narodni jezik, njega ritem in pravi zanos. Tega je pri nas zmožen le še g. Danilo, za njim ga. Juvanova. Zato celo pri majem številu oseb ni bilo mogoče te drame zasesti tako, da bi imeli pred seboj živo celoto. Vkljub nagli pripravi pa je treba priznati režiserju, da je ustvaril lep večer; le scenični aparat je bil slabo preizkušen. Središče igre je bila kljub vsej skromnosti po moji sodbi gđ. V. Danilova s svojo Tono, popolno izdelani figuri sta bili tudi Lenčka ge. Juvanova in Sirk ga. Danila. Druge osebe trpe deloma na tem, ker jih avtor sam ni dovolj izdelal, tako Martin, ki je pa v g. Gregorinu dobil pridnega in deloma tudi srečnega tolača dočim je g. Ločnik s svojo igro premaknil težišče avtorjevega kaneta. V celoti pa je delo s prvo vpriporitvijo našlo tla in bo živelo in napravilo dolgo pot. O drami sami še izpregovorimo jutri.

Fr. K.

pr Koncert »Ljubljance« 21. februarja 1921. Na dan ustanovnega občnega zbora »Pevske Zvezde« je priredila »Ljubljana« koncert. Kaj pametna misel je bila, da se zastopnikom podeželskih pevskih društev na rojstni dan »Pevske Zvezde« pokaže uspeh smotrenega dela, kot ga vrši že tekom dveh let društvo »Ljubljana«. Kdor zasleduje razvoj »Ljubljance« more opaziti, da so goji v prvi vrsti narodna pesem vseh slovanskih narodov in sicer v tolikem obsegu kot pri nobenem ljubljanskem pevskem društvu. Prav je, da se s tem izbije ona napačna sodba, da je narodna pesem — ker je lažja in priprostejša — neprimkladna za koncert. Ona je kos naroda, del njegove kulture in kot je spoznanje samega sebe prva dolžnost vsakega posameznika, tako je tudi spoznanje naroda in njegove kulture med prvimi človekovimi dolžnostmi. Tudi je narodna pesem oni faktor, ki posreduje zblizanje sorodnih, pri nas slovanskih narodov. Na tem koncertu so se izvajale poleg srbske narodne tudi dve prekmurski in pet medmurskih. Tudi umetne pesmi ne zamenjaja »Ljubljana« polagoma stavlja v programe tudi moderno glasbo, ono glasbo, ki z vsami razpoložljivimi sredstvi sega v globino človeškega srca, da kolikor mogoče točno in resnično naslika človeka v njegovem hoteanju, hrepenenju in vrvenju. Koncert je otvorila še neobjavljena, šeststroglasna Premrlova skladba »Molitev«; moderna skladba, ko si vsak glas samostojno, po smelih postopih vdira, gaz tja v daljo in glasovi kar teknujejo, da bi zadosti povdarili v pesmi izražene prošnje: »Dela blagoslovi, naših slabih rok.« Smil se sirot; kaži pravo pot, ki do sreče vodi! Izvajanje te pesmi je bilo slabo; morda bi dirigent priredil, da je zbor padel za pol tona. Nesigurnost v nazadovanju, slaba intonacija. Kje je vzrok? Če bi kdo trdil, da je niso znali, bi ne zadel. Vzrok je v tem, ker je bila pesem kot prva točka na programu. Pevci so bili nekam vznemirjeni, nerazpoloženi, poslušalci ne še zbrani in ne še voljni in zmožni sprejeti to glasbo vase. Kje v sredi bi se bil stercen z lažjimi pesmimi uglasil in pripravil in učinek bi bil nedvomno boljši. Pomanjkanje močnega in izrazitega basa je bilo tudi tukaj najobutnejše. Pri »Vefernici« me je zanimalo že naprej, kako se bo glasila druga kitica: »Zvonček le je čuti, mesec z neba sava, v lesu drobnih slavec, mlo pesem peva.« z nepopisno očarujočo glasbeno interpretacijo. Se malo več lepote, vltite v to meclo bi si bil želel. Lep zborček je bila tudi Gerbičeva »Po zimic«. Savinova »Kosa« je bila lepše prednašana kot Kimova »Zaročenka«. Zenski zbor je pel dve Dvojakovi s spremljevanjem klavirja, katerih druga je prav vžgala. Spored se je zdel nekaterim preenočilen; zdi se mi, da je bilo »Ljubljana« na tem, da nastopi le s svojimi močmi in ne kliče kakih solistov. Z odrom na to je bil spored dovolj mnogoličen, saj je nastopil mešani, moški in ženski zbor. Toda lahko bi bila v drugem delu odpadla kakla narodna in bi se postavila na njeno mesto kakla novejša Lajovečeva ali kateregakoli in bi bil spored mnogoličnejši. Koncert je vodil društveni pevovodja g. M. Bajuk. Njegovo mirno in točno dirigiranje nam je imponiralo. Zbor mu je pazno sledil; vsak gib roke je našel odmev pri pevcih. Izgovorjava je bila vzgledna; enotnost med ženskimi glasovi mestoma precej kaljena. Izdemonstrirani akordi akordov prehitro. Razveseljivo je bilo, da je prisostvovalo koncertu mnogo članov podeželskih društev. Sploh bi bilo primerno, da bi raznovrstna zborovanja v Ljubljani ali pa občni zbori P. Z. bili združeni s koncerti, katerih bi se udeležniki lahko udeležili, se veliko naučili in tudi navdušili za prosvetno delo.

D. pr Izšla je dr. Breznikova Slov. slovnica v drugi, predelani izdaji. Od prve izdaje se odlikuje

v tem, da je po obliki lažja, po vsebini pa mnogo bogatejša. Velja trdo vezana 48 kron.

pr Smarncu: Premišljevanje Srca Marije po o. Hatterju P. J. napisal P. Ladislav Hrovat, O. F. M. ima v zalogi knjigarna I. Krajec nasl. v Novem mestu. Cena vezani kjigi K 22.—

pr Slovensko narodno gledališče v Mariboru bo imelo v bližnjem času na repertoarju izvirno dramo dr. Alojzija Remca »Paula«, ki jo je avtor predelal iznova. V gledaliških krogih vzbuja drama precejšnjo pozornost. — Gostovanje ruskih igralcev beguncev, ki so vprizorili Logovoje »Zemlje« 25. februarja t. l., ni ustrezalo nikakršnim umetniškim zahtevam. Reč je bila slabo naštudirana in slabo izvajana. Vodstvo gledališča naj tako slabih gostovanj ne pripušča pred občinstvo. — Josko Josta.

pr Vokalni koncert v Mariboru. V petek, dne 4. t. m. priredila člena mariborskega gledališča gđe. Slavica Mozgajeva in g. Marij Simenc, v koncertni dvorani narodnega gledališča v Mariboru vokalni koncert. Spored koncerta bo sestavljen iz glasbenih del domače in svetovne literature. Natančen spored objavimo prihodnjik.

pr »Sport« štev. 9. Izšla je 9. številka »Sporta« in prinaša krasne slike sankarske tekme v Bohinju. Iz vsebine omenjamo: Poročilo o smuški in drsalni tekmi v Bohinju, država in sport, poročilo o reorganizaciji tujkega prometa v Jugoslaviji in pregled sportnega gibanja po svetu. »Sport« stane v naročninici 4 K in ga vsem toplo priporočamo.

Gospodarstvo.

g Pogajni za izvoz ovsu. Ministrstvo trgovine in industrije sporoča trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je vojno ministrstvo v sporazumu s trgovskim ministrstvom v zvezi sklepa ekonomskega finančnega komiteta ministrov z dne 17. t. m. določilo za izvoz dovoljenih 8000 vagonov ovsu sledeče pogoje: 1. Izvoznik mora predvsem prija-

viti vsako količino ovsu, ki jo želi izvoziti vojno ministrstvu. Od te množine zadrži vojno ministrstvo 10 odstotkov za lasno uporabo. Mesto oddaje za te količine določa vojno ministrstvo. Izvozniku se plača takoj po oddaji določenega ovsu protivrednost 72 dinarjev za 100 kg, ki odgovarja povprečni tržni ceni zadnjega polletja. O oddaji da vojno ministrstvo izvozniku certifikat, ki mu služi kot potrdilo na carinske oblasti, da so zahteve vojnega ministrstva izpolnjene in da vodijo evidenco, da se določeni kontingent ovsu ne prekorani. Na podlagi tega potrdila odprejo carinske oblasti oves proti plačanju 10 dinarjev izvozne carine za 100 kg, dalje plačanju prometnega davka in osiguranja vajuete.

Koledar za l. 1921 po nižani ceni. Na razpolago je v Jugoslovanski knjigarni še nekaj izvodov Skladnega koledarja z velikimi številkami po nižani ceni 12 K, sa-

mo blok brez podlage po 8 K. Dobi se tudi še nekaj žepnih koledarčkov zelo lično vezanih po 6 K.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Psihrom. diferenca v C	Nebo, vetrovi	Padačina v mm
27./2. 21 h	747.6	1.4	1.5	jasno	—
28./2. 7 h	748.3	— 3	1.1	jasno j. v.	—
28./2. 14 h	745.8	5	1.1	obl. s.	—

Mladenci star 26 let z nad 100.000 kron premoženja se želi seznaniti v svrhu ženitve z gospod. čno, staro ne nad 24 let imajočo kako obrt ali trgovino. — Ponudbe s sliko na upravnistvo pod »Velika noč«. Tajnost zajamčena. 757

Proda 99: velika pisalna miza, še nova, dalnograd, nov, fotograf. aparat, rabljen, 2 sivele stroji, rabljena, več skafov iz pločevine, novih, karbidne svetilke nove itd. Vpraša se pri M. Puštnik, klepar v Sevnici. 760

Deklica za vse išče v Zagrebu boljša rodbina štirih odraslih oseb. Tri sobe. Znati mora nekaj kuhati in prati perilo. Plača 250 K. Naslov: Zena, Zagreb, Trgovačka komora. 733

Hiša napredaj. Proda se hiša skladišči in supami, z velikim balkonom, 50 m oddaljeno od trga. Hiša je v Rumi in pripravna za trgovca z živil. Proda se iz proste roke. Vpraša naj se: Veljko Skevelis v Rumi. 723

Služba organista in cerkvenika pri cerkvi v Tomišju se razpisuje. Dohodki v beru. denarju, posestvu in prostem stanovanju. Nastop o sv. Juriju. Prošnje do 20. marca na župn. urad v Tomišju.

Kupim takoj hišo z velikim travnikom ali velikim vrtom v bližini Ljubljane. Naslov pod »BODOČNOST« poštno ležeče Radovljica.

Dama išče dobro hrano ako mogoče tudi mesečno sobo in postrežbo ter vsaj nekaj družabne zaslonbe pri finejši rodbini. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod štev. 715.

Dr. Bogdan Stopar
advokat
Emica Toplikar
poročena.
Ljubljana - Zagreb.

Ženitna ponudba

Mladenci, prijazne zunanosti, dobro srčen, soliden ter premožen, želi spoznati Jugoslovanko enake značajnosti, ne nad 25 let staro, v svrhu čimprejše ženitve. Prednost imajo le s preskrbljenim stanovanjem ter če mogoče na prometnem kraju. Resne ponudbe se prosijo, če mogoče s sliko, katera se takoj vrne, pod »Pomlad« na upravo »Slovenca«.

Prodajalca starejša moč se sprejme v trgovino z mešanim blagom na deželi. Hrana in stanovanje v hiši. — Reflektirajte se samo na vsiljavo moč. Ponudbe pod »lepa prilika« 1921 na upravnistvo »Slovenca«. 720

Kuharico iščem z letnimi spricavali, ki zna kuhati, pode lestiti (viksati) ter opravljati druga hišna dela. Plača in oskrba dobra. Pick, Zagreb, Sudniška ul. 11. 699

Meblovano mesečno sobo v Ljubljani s solidno postrežbo išče za marec neki gospod. Ponudbe naj se izvolijo poslati na naslov: Ljubljana, poštni predal številka 15. 696

Išče se samostojen knjigovodja sprejela bi se tudi starejša ženska moč. Ponudbe naj se naslovijo na Obrtno centralo v Ljubljani, Pražakova ul. 3.

Tordka »INDUS« (K. Poljak) rabi nujno neke izurjenih

šteparic
za navadne čevlje. — Nastop takoj.

Zahvala.

Slavnemu p. n. občinstvu naznanjam, da sem svojo dosedanja gostilno v Gradišču št. 2 opustila ter se za dosedanj obisk najtopleje zahvaljujem. Obenem naznanjam, da sem prevzela prvovrstni

Hotel Malner
na Bledu.

Se priporočam za nadaljni obisk in beležim z odličnim spoštovanjem

Jos. Schmit
Bled, Hotel Malner.

Prva srbska tovarna sirilnega praška in sirilne tekočine

Gjoka Dimitrijević, Niš

ima v zalogi sirilni prašek in sirilne tekočine, ceneje in močnejše kakor tuji izvodi.

ZASTOPNIKI

Žitne in mlinke stroke, izborni strokovnjaki, dobro uvedeni za Ljubljano in Celje se sprejmo. Ponudbe na

»Narodna« mlinška i gospodarstvena industrija d. d. v Zagrebu.

Pozor trgovci s klobuki!

Vsakovrstne klobuke od 160 K naprej ima v veliki zalogi in tudi lepe velour-klobuke

FRANC CERAR, tovarnar v Stobu posta Domžale. Tovarna je 7 minut od postaje Domžale oddaljena. Cene primerno nizke, postrežba točna.

Sirkove metle

z lesenim držajem, najboljše vrste, 15.000 kom. v zalogi, nudi v prodajo Prva tvornica metel Osijek I. l. Državna cesta 95, telef. 329. 737

Stavbeniki!

2 mešalca za beton, zmešata po 10 m³ betona dnevno; več modelov za betonske cevi in 1 stavbeno sesalno, premer 7 cm, odda

Obrtna centrala, Ljubljana, Pražakova ulica 3.

so najlepše in najnovejše Velikonočne razglednice dobivajo se po vseh papirnih trgovinah in pri založništvu M. Tičar, Ljubljana.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Potrebno in koristno je

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potom kr. poštno-čekovnega urada.

Pazite, da boste naznanili pošiljatelju natančni znesek, ki ste ga sprejeli, in dan, ko vam je bil izplačan.

Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari domovini in v sled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po poštah Vas to prosimo.

Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno sorodnikom radi prikričajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje se poslal, ker bo mislil, da v potrebi. V resnici pa dosežejo nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet kak denar.

Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki v sled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki pošiljati denar potom naše banke.

Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Razpis.

Gradbo nove okrajne ceste

in sicer nadaljevanje Prevorje-Sv. Urban odda zanesljivemu podjetniku okrajni odbor Kozje za enkrat samo okroglo 3 km.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedjo pavšalne vsote naj se predložijo do 1. aprila t. l. podpisane okrajnemu odboru.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik gradbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% od zahtevane pavšalne vsote v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih.

Okrajni odbor kozjanski si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Nacrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri Martinu Vrečko v Zegru, pošta Planina, železn. postaja St. Jurij ob južni železnici ali Grobelno.

Podjetniku se proti odškodnini posodi event. prodaja okrog 600 m pojske železnice z dvema vozovoma, 50 novih krampov in 80 novih lopat.

Okrajni odbor v Kozjem.

Hrvatska zagorska banka d. d.

v Zagrebu, Preradovičeva ul. br. 1

išče za tvornico kož v Ljutomeru (Slovenija)

Samostalnega knjigovodja

koji mora biti izborna moč, a osobito več dopisnik v hrvatskem, slovenskem in nemškem jeziku. Prednost imajo oni, ki so že bili nameščeni v sličnem podjetju in oženjeni.

Lastnoročno pisane ponudbe z oznako plače s priloženimi spricavali o teoretski in praktični naobrazbi naj se pošiljajo na gornji naslov.

Ravnateljstvo.

Auto-Centrala, Sandler & Zickero
Graz, Keplerstrasse 36
TEL. 1336

Automobili, novi in rabljeni

NAJVEČA ZALOGA SLEDEČIH PREDMETOV:

konč. hladilol, aluminij. stopalne pločevine vetrovnice, Dynamo razsvetljave, svečke, magneti, benzin-ure, tachometri, trombe, sesalke, vžigalne pištalke, šrambe za benzin, žarometi in generatorji, armature, pnevmat. in gumij. blago itd., vse vrste orodje, deli v vseh izvršitvah, stabilni motor sistem Lang

Moderno urejena mehanična delavnica z električnim obratom.

Inserirajte v „Slovenca“!

Brez posebnega obvestila.



Po trti neizmerno žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog, oziroma oče, brat in zet, gospod

Hubert Galle

veleposesinik

v nedeljo dne 27. februarja 1921, ob polu 3. uri zjutraj v 55. letu starosti po kratki mukopolni bolezni nenadoma mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega preblagodega pokojnika bo v torek, dne 1. marca 1921, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 8, na pokopališče k Sv. Kristofu.

Sv. maše za blagopokojnega se bodo darovale v več cerkvah. Preblagodega pokojniku bodi ohranjen prijazen spomin! Prosimo tihega sožalja!

V Ljubljani, dne 27. februarja 1921.

Netta Galle roj. Janesch, soproga,
Hardo, Hubert, Annemarie, otroci,
Minka Luckmann roj. Galle, Franc Galle, Anton Galle,
dr. Karl Galle, sestra in bratje,
Marija Janesch, tašča.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Moške klobuke

priporoča

G. Klobučarjem in trgovcem pošiljam na zahtevo vzorce.

Čadež - Ljubljana
Mestni trg.

Polnogumijevе obročе, avtopnevmatiko, gumi za ekvipaže

dobavlja

v vseh dimenzijah promptno iz tovarne z izvoznim dovoljenjem samo prvovrstni nemški proizvod po tovarniških cenah. Generalno zastopništvo za ves Balkan

AVTOINDUSTRIJA W. ARM d. z o. z.
MORAVSKA OSTRAVA
(Mährisch Ostrau) Dlouha ulica čis 9. Č. S. R.
Iščemo solventne zastopnike.

Narodni pirhi

so najlepše in najnovejše Velikonočne razglednice dobivajo se po vseh papirnih trgovinah in pri založništvu M. Tičar, Ljubljana.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.